

ปัญหาพิเศษ
เรื่อง

ความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับการสอนวิชาอาชีพเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

Teacher's Attitudes on the Vocational Agriculture
Teaching in Secondary Schools.

ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ฯ สจล.

A027879

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 027879
วัน เดือน ปี 19 ๕๗

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำถามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร
ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ
ปีการศึกษา 2530

เนื้อหาความย่อปัญหาพิเศษ

นายสมชาย แสงทอง

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการผลิต

เรื่องความคิดเห็นของครู-อาจารย์เกี่ยวกับการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั
มัธยมศึกษาตอนต้น

Teacher's Attitudes on the Vocational Agriculture Teachig in Secondary Schools

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนวิชาอาชีพ
เกษตรของครู-อาจารย์ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด
ศรีสะเกษ ทำการศึกษากลุ่มครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่สอนอาชีพเกษตรโรงเรียน
ละ 3 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทาง
ไปรษณีย์ ผลปรากฏว่าจากแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป 90 ชุด ได้รับกลับคืนมา 76 ชุด
คิดเป็นร้อยละ 84.44 ส่วนผลการวิจัยครั้งนี้อาจจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปเป็นข้อมูล
ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือหลักสูตรวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่ง
ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอายุราชการระหว่าง 1-7 ปี และเป็นผู้ที่มีวุฒิจบปริญญาตรีสาขา
โยชนกรรมมากกว่าผู้จบอนุปริญญาการศึกษาเกษตรและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปกศ., ปวส.) ส่วนหมวดตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันคืออาจารย์ 1 มากกว่าครู 2 และได้
เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชาอาชีพเกษตรมาแล้วส่วนมาก แต่ไม่เคยไปทำงาน
เกี่ยวกับการเกษตรเลย จำนวนครูเกษตรในโรงเรียนอยู่ระหว่าง 1-7 คน และมีนัก
การภารโรง 2-20 คน สภาพทั่วไปในการสอนวิชาอาชีพเกษตร ครูมีคาบการสอนอยู่
ระหว่าง 12-16 คาบ/สัปดาห์ และคาบที่สอนวิชาอาชีพเกษตรจริงๆ อยู่ระหว่าง
4-10 คาบ/สัปดาห์ จำนวนวิชาที่สอนแต่ละเทอมอยู่ระหว่าง 2-5 วิชา ส่วนการสอน

พบว่าใช้วิธีการสอนแบบบรรยายในห้องเรียนแล้วให้ลงปฏิบัตินอกห้องเรียนเป็นส่วนมาก และรองลงไปสอนแบบบรรยายในห้องเรียนแล้วสาธิตให้นักเรียนดู พื้นที่ที่ใช้ปฏิบัตินอกห้องเรียนพบว่าอยู่ระหว่าง 4-18 ไร่ โรงเรียนสำหรับเลี้ยงปศุสัตว์ พบว่าโรงเรียนเลี้ยงไก่มากที่สุด ส่วนการให้นักเรียนปฏิบัตินอกห้องเรียน ได้รับนิคมเป็นรายบุคคลมากกว่าเป็นกลุ่ม วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในโรงเรียนได้จากการจัดซื้อโดยงบประมาณของทางโรงเรียนเอง ส่วนการวัดผลวัดทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัตินอกห้องเรียนส่วนหนึ่งให้นักเรียน และอีกส่วนหนึ่งจำหน่ายเป็นรายไ้ของโรงเรียน

ผลผลิตที่สำคัญในห้องเรียนคือ ข้าว สำหรับปัญหาในการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากการวิจัยพบว่าครูอาจารย์จะพบปัญหา ในระดับปาน คือ ความสนใจเรียนของนักเรียนต่อวิชาอาชีพเกษตรน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ และปัญหา^{กลาง}ระดับน้อยมาก คือ ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเมื่อขอความช่วยเหลือ ส่วนความคิดเห็นของครูอาจารย์ที่มีต่อการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าครูอาจารย์ได้ให้ความคิดเห็นข้อข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยในระดับที่เห็นควรช่วยอย่างยิ่ง

"เนื้อหาที่สอนวิชาอาชีพเกษตรควรให้นักเรียนนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด" และเห็นด้วยกับข้อความนั้น การจัดให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่บ้าง เป็นการหาความรู้และประสบการณ์ภายนอกโรงเรียน โดยพิจารณาจากแต่คะแนนเฉลี่ยที่มีคะแนนสูงสุด

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คือเนื้อหาวิชาที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ควรคำนึงถึงสภาพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่จะทำการ เกษตรในห้องเรียนให้มากที่สุด

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและความสนใจต่ออาชีพเกษตรกรรมให้เท่ากับวิชาอื่น ๆ ในแต่ละปีทางกรมสามัญศึกษาหรือสทศควรจัดอบรมความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตรที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้ครูเกษตรได้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา งบประมาณที่ได้รับจากกรมสามัญศึกษาควรเป็นวัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนต้องการใช้จริง ๆ และทางกรมควรมีการสำรวจความต้องการของโรงเรียนก่อนส่งมาให้ ผู้บริหารประเทศระดับสูง ควรให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมอย่างจริงจัง ไม่ใช่มีแต่การส่งเสริมให้ทำแต่ไม่ตลาดรองรับ ผลสุดท้ายผู้ประกอบการอาชีพเกษตรประสบความล้มเหลว และมีทัศนคติที่ไม่ดีคือหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องอ เกษตร เพื่อส่งเสริมการ เกษตรนำไปใช้

1/4000

ทางโรงเรียนขอความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน โรงเรียนควรให้นักเรียนทำโครงการเกษตรภายใต้กิจกรรมนี้เทศกอย่างน้อยเดือนละ 1 โครงการ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานจริงหลังจากได้เรียนทางค่านทฤษฎีมาแล้ว ครูเกษตรควรเอาใจใส่อย่างจริงจังต่อนักเรียนที่เรียนอาชีพเกษตรและพยายามปลุกฝังให้เรียนรู้ค่านงานการฝึกหัดอย่างจริงจัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

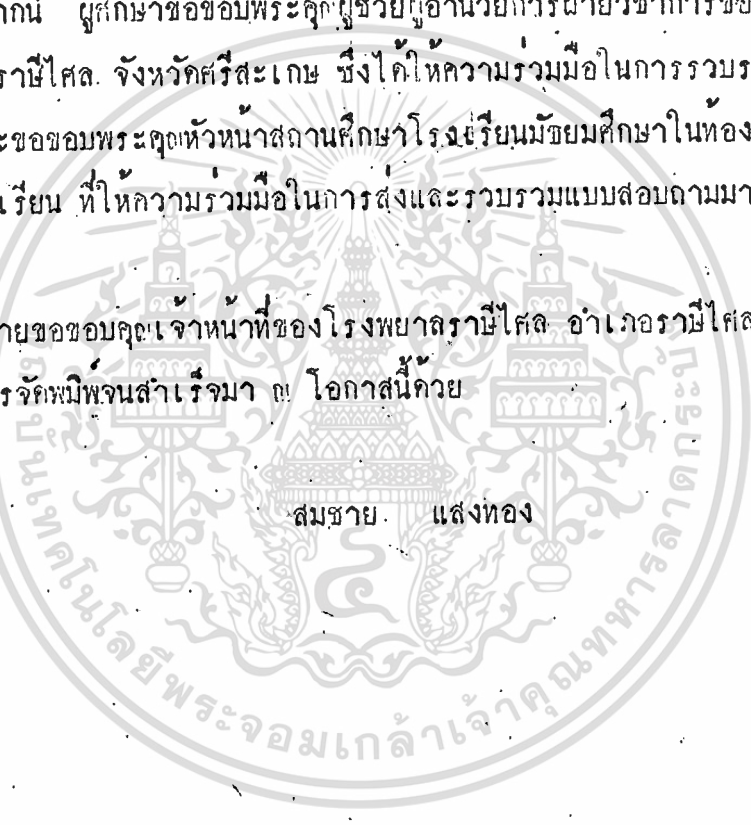
กิติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้ ได้รับความช่วยเหลือแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ คือ อาจารย์อวบ เหมะรัชตะ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำแก้ไขถึงขาดคกบพร่องต่าง ๆ และอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการสอนปัญหาพิเศษทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำให้ปัญหาพิเศษฉบับนี้เสร็จไปด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน รามีสไศล อำเภอรามีสไศล จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งได้ให้ความร่วมมือในการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และขอขอบพระคุณหัวหน้าสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องที่จังหวัด ศรีสะเกษทุกโรงเรียน ที่ให้ความร่วมมือในการส่งและรวบรวมแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลรามีสไศล อำเภอรามีสไศล ที่ได้ช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดพิมพ์จนสำเร็จมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สมชาย แสงทอง

สารบัญ

	หน้า
เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ	ก
กติกกรรมการ	ก
สารบัญตาราง	ง
บทที่	
1. บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา	2
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.5 คำนียามศัพท์เฉพาะ	5
2. การศึกษารายงานการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.2 โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	10
2.3 หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521	12
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร	22
3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	22
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	22
3.4 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถาม	22
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
4.2 ผลการวิจัย	26
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	

สารบัญ

	หน้า
5.2 ข้อเสนอแนะของผู้ทำการวิจัย	41
บรรณานุกรม	42
ภาคผนวก	43

สารบัญตาราง

ตารางที่

	หน้า
1. แสดงอายุราชการของครู อาจารย์	44
2. แสดงจำนวนคาบที่ครู อาจารย์สอน/สัปดาห์	44
3. จำนวนคาบที่ใช้สอนวิชาอาชีพเกษตร	44
4. แสดงจำนวนวิชาที่สอนในแต่ละเทอม	44
5. แสดงระดับความคึกเห็นในการเรียนการสอน	45
6. ระดับความคึกเห็นในการเรียนการสอน	46

บทนำ

การประกอบอาชีพในประเทศไทยนั้นมีมากมายหลายอาชีพ แต่อาชีพที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศกระทำอยู่ในปัจจุบันประมาณ 70% คืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรมในการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมมักจะประสบปัญหาต่างๆ ประการ โดยเฉพาะปัญหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศ ยังขาดความรู้วิชาการเกษตรแผนใหม่ซึ่งได้ส่งผลให้ระบบการผลิตทางการเกษตรเป็นไปในลักษณะล้าหลังพอสมควรและผลผลิตที่ได้มีคุณภาพไม่ดี ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการลด ขึ้นอีกปัญหาหนึ่ง รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยพยายามที่จะแก้ไข และปรับปรุงเรื่องนี้เสมอมาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นจัดให้มีการอบรมของกลุ่มเกษตรกรทั่วหน้า หรือจัดให้มีเจ้าหน้าที่เกษตรตำบลประจำทุกตำบลมีหน้าที่ในการให้ความรู้และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม ตลอดจนการจัดวางตลาดเพื่อขายผลผลิตให้ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตลาดคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ทำการช่วยเหลือเกี่ยวกับการขายผลผลิตให้ และอีกแนวทางหนึ่งที่จะเป็นการช่วยแก้ปัญหา ระยะยาวเหล่านี้คือ การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรมในระดับสูง ระดับต่าง ๆ ทั้งในรูปของการศึกษาในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียนโดยมุ่ง ที่จะให้ผู้เรียนได้มีความรู้วิชาการเกษตรที่ถูกต้อง เหมาะ ความรู้ที่นำไปใช้ในการประกอบ อาชีพ หรือนำไปเผยแพร่ให้แก่บุคคลอื่นในโอกาสต่อไป

ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ภาครัฐสามัญศึกษาจึงได้จัดหลักสูตรใหม่ การเรียนการสอน วิชาอาชีพและการเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยมุ่งที่จะจัดการเรียนการสอนเพื่อ เป็นการปูพื้นฐานความรู้ในวิชาอาชีพเกษตรกรรม และสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพเกษตร กรรม ให้แก่นักเรียนซึ่งนับว่าเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น ได้อีกทางหนึ่ง เพราะว่าผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อจบการศึกษาในระดับ นี้แล้วส่วนหนึ่งอาจจะมีโอกาสได้ศึกษาในระดับสูงต่อไป และอีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พอสมควร ไม่มีโอกาสจะคัดเลือกต่อไปในระดับสูง เนื่องจากปัญหาความยากจน
พ่อแม่ไม่มีเงินที่จะส่งเสียให้ลูกเรียนต่อ เพราะฉะนั้นผู้ที่จบการศึกษาในส่วนนี้จะออก
ไปประกอบอาชีพในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าอาชีพในท้องถิ่นตามชนบท ทยอยส่วน
หนึ่งก็คิด อาชีพเกษตรกรรมซึ่งจะทำให้กิจกรรมประกอบอาชีพการเกษตรกรรมได้รับผลสำเร็จ
ซึ่งจะส่งผลให้ประชากรส่วนนี้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

1.1 ความสำคัญของวิชา

อาชีพ เกษตรนับว่าเป็นวิชาที่สำคัญที่ โรงเรียนมัธยมศึกษาคอนตันตามหลักสูตร
ในพุทธศักราช 2521 กำหนดให้เป็นวิชาเลือก โดยมุ่งหมายที่จะสร้างเจตคติที่ดีในการ
ประกอบอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อเป็นแนวทางในการที่จะศึกษาในระดับสูงต่อไป

ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้นต้องอาศัย
ปัจจัยหลายอย่างประกอบกัน ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนนอกจากครูจะมีความรู้
ความสามารถอย่างเพียงพอแล้วจะต้องมีปัจจัยอีกอย่างที่จะทำให้การเรียนการสอน
ประสบผลสำเร็จ เช่น หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการสอน ปัญหาเหล่านี้
จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและปรับปรุง ผลการวิจัยครั้งนี้อาจจะเป็นแนวทางหนึ่งในการ
พัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาปัญหาและข้อคิดเห็นของครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน
วิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่อยู่ในท้องที่จังหวัด
ศรีสะเกษ

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อทราบสถานะทั่วไปในการเรียนการสอน วิชาอาชีพเกษตรในระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น

2. เพื่อทราบปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยม
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่ให้ผู้เห็นประโยชน์ในการค้า
ไม่ศึกษาต่อกันอื่น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อทราบข้อคิดเห็นและการเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา
อาชีพเกษตรในระดั้มัธยมศึกษาตอนต้น

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ โดยการใช้แบบสอบถามตามความคิดเห็นของครู เกี่ยว
กับการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั้มัธยมศึกษาตอนต้น โดยทบทวนการศึกษาจากโรงเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีโรงเรียนทั้ง
หมด 30 โรงเรียน ส่งแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากครูอาจารย์ที่สอนวิชาอาชีพเกษตรใน
ระดั้มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนละ 3 คน ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป 90 ชุด โดย
สอบถามสถานะทั่วไป ปัญหาในการเรียนการสอน และข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
การเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตร ซึ่งโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้
นี้คือ

1. โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย
2. โรงเรียนสตรีสิริเกศ
3. โรงเรียนกวางแหง
4. โรงเรียนขุขันธ์
5. โรงเรียนกันทรารมย์
6. โรงเรียนราชันย์ไศล
7. โรงเรียนขุนหาญวิทยาสรรค์
8. โรงเรียนกันทรลักษณ์
9. โรงเรียนปรางค์กู
10. โรงเรียนไพรบึงวิทยาคม
11. โรงเรียนยางชุมนุมนวิทยาคม
12. โรงเรียนศรีรัตนวิทยา
13. โรงเรียนห้วยทับทันวิทยาคม
14. โรงเรียนไกรภักดิ์วิทยาคม
15. โรงเรียนโนนค้อวิทยาคม

16. โรงเรียนคูซอกประชาสรรค์
17. โรงเรียนสัมปอຍ
18. โรงเรียนตะทายวิทยา
19. โรงเรียนวรฤๅอุปถัมภ์
20. โรงเรียนประชาพัฒนาศึกษา
21. โรงเรียนไพโรธรรมคุณวิทยา
22. โรงเรียนเสี้ยววิทยาคม
23. โรงเรียนปรือใหญ่วิทยาคม
24. โรงเรียนอุทุมพรพิสัย
25. โรงเรียนเขื่อนขันธ์วิทยาคม
26. โรงเรียนโนนคูหาวิทยาคม
27. โรงเรียนทรงธรรม
28. โรงเรียนโนนเพ็กวิทยาคม
29. โรงเรียนคลักลิ่งวิทยา
30. โรงเรียนมหาพุทธาราม

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ อาจจะเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เป็นก้ารเปิดโอกาสให้ครูอจารย์ผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อนำมาเสนอเพื่อเป็นแนวทางการพิจารณา แก้ไขให้คืบงขึ้นในโอกาสต่อไป

3. คณะศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เปิดสอนหลักสูตรศาสตรอุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการเกษตร อาจจจะร่วมประสานงานหรือให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา ในการจะพัฒนาการปรับปรุงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่มีจุดผิดพลาดที่ยิ่งขึ้น ยกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1-5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

"ความคิดเห็น" ในปัญหาพิเศษนี้ หมายถึงการแสดงความคิดเห็นของครู อาจารย์ที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในห้อง ที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยแสดงความคิดเห็นตามความคิดของตนเอง เกี่ยวกับสอนอาชีพ เกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

"การเรียนการสอน" หมายถึงการจัดการเรียนการสอนในชั้นให้เป็นที่ งามหลักสูตร และประมวลการสอนรวมทั้งการจัดกิจกรรมในการสอนและการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร

"วิชาอาชีพเกษตร" หมายถึงวิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ซึ่ง เป็นวิชาที่ศึกษาถึงขั้นตอนการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการดำเนินงานธุรกิจที่เกี่ยวข้อง หรือหัตถ์จักการผลิตภัณฑ์ และสัตว์ให้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ให้มากที่สุด

"ครู อาจารย์" ในปัญหานี้หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตจังหวัดศรีสะเกษ ที่ได้รับนิยมนสอนวิชา อาชีพเกษตร และไม่ค้สอนวิชาอาชีพรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษานั้นด้วย

บทที่ 2

การศึกษารายงานการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันนี้ความจริงที่ยอมรับกันในบ้านเมืองเราอย่างหนึ่งคือ ประชาชนส่วนมากต้องการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนมัธยมศึกษาหาใช้แค่ส่วนหนึ่งที่จะเกิดโตเป็นเจ้าคนนายคนหรือพ่อค้าคนค้อย่างเดียวถึงแนวโน้มในอดีตไม่ แต่ในการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เป็นบริการอันหนึ่งที่พึงได้ของทุกคนโดยเสมอภาค ไม่ว่าจะมีความปัญญา ฐานะ หรือความถนัดความสนใจ ไม่ว่าจะแตกต่างกันอย่างไร ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ระบบการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาจึงจำเป็นต้องเปิดกว้างและให้โอกาสทุกคนเรียนได้ให้สอดคล้องกับความถนัดความสนใจ และระบบความสามารถ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 มุ่งที่จะตอบสนองความจำเป็นที่เหมาะสมทั้งกล่าวข้างต้นนี้เป็นสำคัญ ในการนี้จำเป็นต้องกำหนดหลักการขั้นไว้เป็นกาหนดำทางเพื่อให้จัดเนื้อหาหมวดความรู้ ประสบการณ์และการเลือกใช้วิธีการให้เป็นไปตามความเหมาะสมข้างต้น ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ให้การศึกษาทั่วไป อันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาอาชีพตามความสามารถและความสนใจ และเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนสามารถจัดแผนการเรียนให้จยในตัวเองและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาคือ ซึ่งการศึกษาหมายถึงการศึกษที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองทั้งทางกายและด้านสติปัญญานอกเหนือไปจากการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์ การที่จะก้าวร่งชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น จะต้องเป็นผู้ที่รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ไขปัญหาคือ เป็น หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมุ่งให้การศึกษาทั่วไปแก่ผู้เรียน โดยกำหนดกลุ่มผู้เรียนได้ศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาหมวดอาชีพเกษตรให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรการเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนให้มากที่สุดนั้นควรจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงลักษณะต่าง ๆ ดังนี้คือ (สุทธิ ประสงค์ศักดิ์และศิริกุล ไทพิทักษ์ : 2525)

เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ดังนี้คือ (สุทธิ ประสงค์ศักดิ์และศิริกุล ไทพิทักษ์ : 2525)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นของผู้เรียน ในการสอนวิชากรงาน และพื้นฐานอาชีพพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการ
สอนแบบสาธิต และก่อนที่จะให้นักเรียนกระทำกิจกรรม หรือฝึกปฏิบัติงาน ครูจะต้องให้
นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ วิธีการปฏิบัติตามลำดับขั้นก่อนอย่างถูกต้อง การสาธิต
ของครูจึงเป็นการแสดงให้นักเรียนเห็นถึงการปฏิบัติงานจริงก่อน ที่ต้องเริ่มต้นปฏิบัติงาน
ใหม่ทุกครั้ง **พุทธา ประถมภักดิ์ และคณะ : 2525** พบว่าเหตุที่ครูไม่สามารถปฏิบัติ
ตามแผนการสอนได้ครบถ้วน เพราะครูขาดวัสดุอุปกรณ์ ในการสอนแผนการสอนเสนอ
แนะกิจกรรมมากเกินไป ทำให้เวลาไม่พอกิจกรรมไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และครู
ไม่ดัดนิสัยการสอนในเรื่องนั้น ๆ

วิกรมย ศรีเพชร : 2527 พบว่า ครูส่วนใหญ่พยายามจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนให้สอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน แต่มีปัญหาทั้งนี้คือ

1. ครูขาดความรู้เฉพาะในค่านนั้น
2. ขาดงบประมาณและเครื่องมืออุปกรณ์
3. มีปัญหาค่านสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เพียงพอ
4. โรงเรียนขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนำ子弟เรียน ได้เข้าใจถึงจุด

มุ่งหมายของการสอนวิชา กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ ทำให้ผู้ปกครอง มีสนับสนุนการ
จัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร

ลิขิตา สมเชื้อ : 2524 พบว่าในการสอนอาชีพเกษตรกรครูจะมีปัญหาใน
ด้านความรู้ เนื้อหาวิชาที่สอนอยู่ในระดับปานกลาง นอกนั้นเป็นปัญหาค่านภาพของครู
ค่านผู้บริหารหลักสูตร และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าครูควรพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนให้
เกิดความรู้ความเข้าใจให้มากขึ้น และการสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งวิทยากรในท้องถิ่นให้
เป็นประโยชน์ทั้งในระดับโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน ควรจัดให้ครูมีการแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นในเรื่องความรู้วิธีการสอนและการเรียนการสอนรวมถึง ครูควรศึกษาแบบ
การสอนล่วงหน้า และเตรียมตัวให้พร้อมในหัวข้อที่จะสอนเพราะวิชากรกลุ่มงานและ
พื้นฐานอาชีพเน้นการทำงานตามขนาดการให้ได้ลงจนที่สำเร็จ ซึ่งจะเกี่ยวกับการวัด
ผลและติดตามผล ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

พาลี อ่อนสุภาพ : 2524 พบว่าในการสอนงานเกษกรนั้น ครูส่วนใหญ่
เน้นความสำคัญ่องจุดประสงค์เฉพาะที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และใช้เวลาในการเรียน
การสอนปานกลาง โดยอาศัยหลักสูตรเป็นแนวทาง จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการ
สอนมีประโยชน์ต่อชุมชน โดยครูอาศัยจุดประสงค์การเรียนรู้ในการติดตามการวัดผล
นักเรียน ครูส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าเนื้อหาวิชางานเกษกร มีความเหมาะสมกับห้อง
เรียนและวัยของผู้เรียนในระดับปานกลาง ส่วนเวลาที่กำหนดให้สำหรับเนื้อหาแต่ละเรื่อง
นั้นกำหนดไว้ปานกลางในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ ครูจัดกิจกรรมมากใน
เรื่องให้นักเรียนทำงานพร้อมกันเป็นกลุ่ม ส่วนการจับบันทึกนี้เข้าเรียนปฏิบัติกับการจัดชุม
เกษกร ป้ายนิทรรศการครูยังมีน้อย ครูใช้ของจริงเป็นสื่อการเรียนงานเกษกรมากครูใช้
วิธีการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ และตรวจผลงานในการประมวลผลเป็นส่วนใหญ่ และผู้
วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการสอนงานเกษกรควรควรวางเนื้อหาให้นักเรียนดูก่อนให้นักเรียน
ปฏิบัติจริงทุกครั้ง และกองคอบดูแลอย่างใกล้ชิด Emmerich (27 หน้า 60)
ได้พูดถึงการปรับปรุงการสอนเกษกรรวมด้วยการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียน
เกิดความสนใจ และควรจะมีกิจกรรมสนทน จากชุมชนและต้องยึดถือความต้องการ
ของผู้เรียนเป็นข้อสำคัญ ครูสอนควรจะเป็นผู้วางโครงการ โดยได้รับความเห็นชอบ
จากชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียน การวางโครงการต่าง ๆ ต้องให้นักเรียนได้
ประสบการณ์และมีความคิด

2.2 โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่ให้การศึกษาทั่วไป อันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาอาชีพ ตามความสามารถและความสนใจ และเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนสามารถจัดโปรแกรมเรียนให้จบในตัวเองได้ หรือเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาคือ
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ และเปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้ค้นพบความสามารถความสนใจ และความถนัดเฉพาะตัว โดยให้ผู้นเรียนมีความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล
3. เป็นหลักสูตรที่เสนอความต้องการของท้องถิ่นทางบ้านอาชีพ การจัดสอนวิชาอาชีพ จึงจำเป็นจะต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้นเรียนได้สามารถศึกษาหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยากรและสถานประกอบการต่าง ๆ ได้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้เด็กเรียนค้นพบและพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง
2. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ทักษะ รู้จักคิดและวิเคราะห์อย่างมีระเบียบวิธีการและมีความภาคภูมิใจเริ่มสร้างสรรค์
3. เพื่อให้มีทัศนคติที่ต่อสัมมาอาชีพทุกชนิด มีระเบียบวินัยในการทำงาน ทั้งในส่วนตัวและหมู่คณะ มานะ พากเพียร อุตุน ประหยัด และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง เคารพต่อกฎหมาย และกติการของสังคม รับผิดชอบตนเอง ครอบครัว และสังคม ตลอดจนเสริมสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม
5. เพื่อให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคีและเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติอย่างมีวิธีและมีหลักการ และเหตุผล

6. เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานเพียงพอต่อการนำไปปรับปรุง

7. เพื่อให้มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ และให้รู้จักส่งเสริมการ
สาธารณสุขของชุมชน

8. เพื่อให้รักและผูกพันกับท้องถิ่นของตนเอง ให้รู้จักบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม
ของตนเอง เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
ไทย

9. เพื่อปลูกฝังให้มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้มีความรู้ความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ร่วมกันดำรงรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของ
ประเทศชาติ

10. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีของมนุษยชาติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
แผนการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

กลุ่มวิชา	จำนวนคำขอสอบภาคข้อที่					
	ม. 1		ม. 2		ม. 3	
	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)
1. ภาษา						
ภาษาไทย	4	-	4	2	4	4
ภาษาต่างประเทศ	-	6	-	6	-	8
2. วิทยาศาสตร์						
คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์	4	-	4	-	-	-
คณิตศาสตร์	4	-	4	-	5	6

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อปี					
	ม.1		ม.2		ม.3	
	บังคับ	เลือก (ไม่บังคับ)	บังคับ	เลือก (ไม่บังคับ)	บังคับ	เลือก (ไม่บังคับ)
3. สังคมศึกษา	5	-	5	-	5	5
4. พื้านามุคคดลลลภาพ พลาณามัย	3	2	3	2	3	4
ศิลปะศึกษา	2	2	2	4	-	6
5. การงานและอาชีพ						
การงาน	4	-	4	-	4	-
อาชีพ	6	6	6	6	-	12
รวม	26	6	26	6	20	12
รวม		32		32		32
กิจกรรมแนะแนวหรือ สอนซ่อมเสริม		3		3		3
- รวมทั้งสิ้น		35		35		35

2.3 หลักเกณฑ์การใช้มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
หลักสูตร

1. เวลาเรียน

ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โรงเรียนจะต้องเปิดเรียนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 5 วันๆ ละ 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ โดยจัดให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 32 คาบ ส่วนอีก 3 คาบ ให้ใช้ในแนะแนวจัดกิจกรรม สอนซ่อมเสริม หรือให้นักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียนชำระรายวิชาที่ไม่ผ่าน และให้มีการสรุปผลการเรียนและ/หรือทดสอบประจำภาคใน สัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนและโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2. หน่วยการเรียน

รายวิชาที่ "ค" จัดไว้ในหลักสูตรนี้ส่วนใหญ่เป็นวิชาที่ให้อรรถกถาความรู้และความ เข้าใจตลอดจนคำแนะนำความรู้ นั้น ไปใช้ประจำวัน การกำหนดหน่วยการเรียนของ รายวิชาต่าง ๆ จึงได้ออกเกณฑ์ดังนี้

วิชาใดที่นักเรียนเรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ในหนึ่งภาคเรียนให้ถือว่าเป็น (2) หน่วยการเรียน วิชาใดที่นักเรียนเรียนจำนวนความมากกว่าหรือน้อยกว่า 4 คาบต่อสัปดาห์ ในหนึ่งภาคเรียนก็ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนมากหรือน้อยตามสัดส่วนกันไป

สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของวิชาที่ เปิดสอนในฤดูร้อนนี้ จะต้องเป็น 3 เท่าของภาคปกติ

3. วิชาบังคับและวิชาเลือก

ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรรวม 72 หน่วยการเรียน และเรียนวิชาเลือกอย่างน้อย 24 หน่วยการเรียน

สำหรับภาควิชาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกเรียนภาษาต่างประเทศได้ภาษา ใ่เดียว

4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ความหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

ผู้เรียนจะต้องได้หน่วยการเรียนไม่ต่ำกว่า 85 หน่วยการเรียน โดยเริ่ม วิชาบังคับและวิชาเลือกของโครงสร้างของหลักสูตรและจะต้องผ่านวิชาบังคับภาษาไทย และสังคมศึกษาจึงจะจบหลักสูตร

6. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจในการสั่งยกเลิก เพิ่ม เติมและเปลี่ยนแปลง

7. กิจกรรมต่าง ๆ

โรงเรียนต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความสนใจและเพื่อส่งเสริมพัฒนาบุคลิกภาพและอุปนิสัยของนักเรียน
อย่างน้อย 3 คาบต่อสัปดาห์ โดยการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2520 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พุทธศักราช 2521

8. การจัดการวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิและอาชีพ

การจัดการวิทยากรของหลักสูตรกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพที่นอกเหนือจากที่มีอยู่ในหลักสูตรนี้ ให้โรงเรียนเป็นผู้จัดทำตามความเหมาะสมและความต้องการของท้องถิ่น
ได้โดยอนุมัติของกระทรวงศึกษาธิการ

9. การอบรมนักเรียน

ในขณะเข้าเมื่อทำพิธีเคารพธงชาติแล้ว ให้มีการอบรมนักเรียนให้ยึดมั่นใน
สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นประจำ
ทุกวัน

โรงเรียนต้องจัดให้มีการประชุมอบรม สวดมนต์ไหว้พระตามโอกาสอันสมควร
และเหมาะสมแก่ท้องถิ่น อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง ชั่วโมง

โครงสร้างรายวิชาอาชีพเกษตรขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จุดประสงค์

1. เพื่อสำรวจความสนใจในงานอาชีพ และสร้างเสริมทักษะเพื่อการประกอบอาชีพอันตรงแนว
2. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักของวิชาอาชีพพอที่จะนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิต
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในอาชีพเพียงพอที่จะเป็นผู้ผลิตผู้บริโภคและผู้ให้บริการ และร่วมมือในการประกอบกิจกรรมและธุรกิจ
4. เพื่อให้รู้จักนำความรู้ความสามารถในสาขาต่าง ๆ มาส่งเสริมซึ่งกันและกันและให้รู้ช่องทางที่จะไปริเริ่มและประกอบอาชีพที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 5. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำงานร่วมกัน เปิดการเป็นผู้นำและ
ไม่ไว้ให้กับบุคคลอื่นในหน้าที่ของตนเอง เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาอาชีพเกษตรมีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรในมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521
ดังนี้

มัธยมศึกษาปีที่ 1

กษ 011	อาชีพเกษตร 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
กษ 012	อาชีพเกษตร 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

มัธยมศึกษาปีที่ 2

กษ 013	อาชีพเกษตร 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
กษ 014	อาชีพเกษตร 4	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

มัธยมศึกษาปีที่ 3

กษ 015	อาชีพเกษตร 5	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
กษ 016	อาชีพเกษตร 6	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
กษ 011	อาชีพเกษตร 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
กษ 012	อาชีพเกษตร 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่ 1 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

ความหมายความสำคัญและจุดมุ่งหมายของชุมชนเกษตรกรในอนาคตแห่ง
ประเทศไทย ระเบียบ สัตยารัฐบาล ศักดิ์งาน และคำปฏิญาณของชุมชน กิจกรรม และ
โครงการดำเนินงาน โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศโครงการงานในรอบปีการศึกษา

หน่วยที่ 2 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

เลือกทักษะเกษตร 18 อย่างจากทักษะ 4 ประเภทต่อไปนี้ หรือทักษะอื่นที่
สามารถฝึกได้ในท้องถิ่น เช่น การกรีดยางพาราทักษะเกี่ยวกับพืช

1. การเพาะเมล็ด
2. การทดลองความงอก
3. การคัดสินพืช
4. การปักชำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 6. การเก็บตัวอย่างเมล็ดพืช
- 7. การศึกษาลักษณะภายในเมล็ด
- 8. การจำแนกพืช
- 9. การเพาะถั่วงอก
- 10. การคลุกยาเมล็ดพืช
- 11. การปลูกไม้กระถาง
- 12. การทำไม้แขวน

ลักษณะเกี่ยวกับดินและปุ๋ย

- 1. การจำแนกดิน
- 2. การจำแนกปุ๋ย
- 3. การเตรียมแปลงขนาด
- 4. การทำปุ๋ยหมัก
- 5. การซุกหุ้มปลูกต้นไม้ยืนต้น

ทักษะเกี่ยวกับสัตว์

- 1. การจำแนกอาหารสัตว์
- 2. การคั่นไก่แบบฝังยา
- 3. การตัดปากลูกไก่
- 4. การทำเครื่องหมายหูสุกร

ทักษะเกี่ยวกับงานช่างเกษตร

- 1. การจำแนกข้อเครื่องมือช่างเกษตร
- 2. การลับเครื่องมือ
- 3. การทำกระบะเพาะ

หน่วยที่ 3

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

เลือกโครงการเกษตร 9 โครงการจากรายงานการต่อไปนี้ และต้องเป็นโครงการภายใต้การนี้ให้ศกอย่างน้อย 1 โครงการ

1. กลุ่มพืชผัก

กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก ตะน้า แครอท กะหล่ำมม บีท ผักกาดหัว ผักกาดหอม คื่นฉ่าย ผักกาดหัวปลี ผักกาดเขียวกว้างตุ้ง หอมแบ่ง หอมหัว แดงกว่า แดงไทย มะระ

ผักบุ้ง ผักแว้ง ขาวย สาระแหน่ โหระพา ผักชีฝรั่ง ผักปลั่ง ตะไคร้ ขมิ้น ข้าวโพดหวาน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผักอ่อน ผักกาดขาวปลี ก้านเพาะเหิน กังโอิ พักเขียด น้ำเต้า ฯลฯ

2. กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ

กุหลาบ ชอนกลิน เยอมีรา เบญจมาศ หน้าวัว ผีเสื้อ ไฮเดรนเยีย กล้วยไม้
บานชื่น พุทธรักษา บานไม่รู้โรย แอสเตอร์ ฟลอคกุ๊ ฟ้างพวย มะลิ ชอนกลินฝรั่ง ลิน
มังกร ปิคุเนียร์ โกสน ชบา บอนต่าง ๆ เฟิร์น ฯลฯ

3. กลุ่มพืชไร่

ข้าวโพด ถั่วต่าง ๆ กาแฟ ข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง ฝ้าย ละหุ่ง งา ป่าน ป่อ
เคี้ยว กระจับปี่ ขมิ้น มันเทศ มันฝรั่ง มันแกว ยาสูบ หม่อน ข้าว ยางพารา สับปะรค
ชา ฯลฯ

4. กลุ่มไม้ผล

ส้มเขียวหวาน ส้มโอ มะนาว ลำไย มะพร้าว ลิ้นจี่ อ่างสาค ละมุด เงาะ
ทุเรียน มะเฟือง มะไฟ มะกรูด มะม่วง พุทรา กล้วย ชมพู มะขาม กระท้อน ฝรั่ง
มะปราง ทับทิม มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง ห่อ อุ่น มะละกอ สาลี่ ฯลฯ

5. กลุ่มสัตว์ปีก

ไก่กระทง ไก่โก ไก่พื้นเมือง ไก่คอน ไก่พันธุ์ เบ็ดไข่ เป็นเนื้อ ไก่จง
นกกระยาง ห่าน นกพิราบ ฯลฯ

6. กลุ่มสัตว์เล็กและสัตว์อื่น ๆ

สุกรขุน สุกรพันธุ์ แพะเนื้อ แพะนม กระต่าย ละครเข้ ไหม กบ สุนัข
สัตว์ป่าต่าง ๆ ฯลฯ

7. กลุ่มสัตว์ใหญ่

วัวขบ วัวนม ม้า ควาย ฯลฯ

8. กลุ่มสัตว์น้ำ

ปลานิล ปลากะเข็ญ ปลานิน ปลากะพงขาว สลิก สวาย เทโพ ปลากะชง
ปลาหลด ปลาหมอคาง ปลาจิ้น นวลจันทร์ทะเล กระบอก ปลาอุก หอยนางรม หอย
แมลงภู หอยแครง กุ้งก้ามกราม นากุ้ง ปลาสวยงาม

9. กลุ่มช่างเกษตร

การสร้างเรือนเพาะชำ การทำทรงต้น การสร้างคอกสุกร การสร้างเรือน
โรงไถ การสร้างเตาเผาเศรษฐกิจ การผลิตแก๊สมูลสัตว์ การขุดบ่อเลี้ยงปลา ก่ออิฐทำ

กะบะเพาะ การทำแผ่นคอนกรีตสำหรับปูทางเดิน การทำบ่อบำบัดน้ำ การสร้างฝายน้ำ
ล้น การซ่อมเครื่องสูบน้ำ การลับเครื่องมือช่างเกษตร การทำที่วางกระดางต้นไม้
การทำที่เก็บเครื่องเกษตร การเชื่อมโลหะ การทำรางอาหารสุกรด้วยคอนกรีต การ
ทำกระเช้ากล้วยไม้ การใช้และการบำรุงรักษาแทรกเตอร์ ฯลฯ

กษ 013	อาชีพเกษตร 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
กษ 014	อาชีพเกษตร 4	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
	หน่วยที่ 1	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	

ดำเนินงานต่อจาก กษ 012.

หน่วยที่ 2 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค

เลือกทักษะเกษตร 18 อย่างจากรายการทักษะใน กษ 011-012 หรือทักษะ
อื่นที่สามารถฝึกได้ในท้องถิ่น หรือจากรายการต่อไปนี้

ทักษะเกี่ยวกับพืช

1. การจำแนกไม้ดอกไม้ประดับ
2. การตัดดินไม้ดอกไม้ประดับ
3. การเก็บตัวอย่างพืช
4. การคัดแยกกิ่ง
5. การทาบกิ่ง

ทักษะเกี่ยวกับดินและปุ๋ย

1. การจำแนกดิน
2. การเก็บตัวอย่างดิน
3. การวิเคราะห์ดินอย่างง่าย
4. การคัดดินดิน

ทักษะเกี่ยวกับสัตว์

1. การทำเครื่องหมายลูกสุกร
2. การผสมอาหารสัตว์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ ซึ่งการเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจำแนกไม้ผล
2. การคัดเลือกไม้ผล
3. การเสียบกิ่ง
4. การตัดกิ่ง
5. การคัดเลือกพืชไร่
6. การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
7. การฉีดยาฆ่าแมลง

ทักษะเกี่ยวกับดินและปุ๋ย

1. การใส่ปุ๋ย
2. การทดลองการอุ้มน้ำของดิน
3. การผสมปุ๋ย

ทักษะเกี่ยวกับสัตว์

1. การดูอายุสัตว์จากฟัน
2. การคัดเลือกโรค
3. การผสมอาหารแร่ธาตุของสัตว์
4. การคาดคะเนน้ำหนักสัตว์
5. การฉีควัคซีนจิว
6. การผสมเทียมไก่
7. การคัดเลือกปลาชนิด
8. การเก็บตัวอย่างแมลง
9. การทอนวัวตัวผู้
10. การคัดเลือกยิวสุกร
11. การคัดเลือกเขาวัว
12. การฉีควัว

ทักษะเกี่ยวกับงานช่างเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ 2. การแก้ไขให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยที่ 3

2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

เลือกโครงการเกษตร 9 โครงการจากหน่วยที่ 3 ของ กษ 011-Q12
โดยไม่ให้ซ้ำกับที่เลือกไปแล้วใน กษ 011-012 และ กษ 013-014 และต้องการเป็น
โครงการภายใต้การนิเทศอย่างน้อย 1 โครงการ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู อาจารย์ที่ทำการสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีโรงเรียนทั้งหมด 30 โรงเรียน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้ทำการวิจัยใช้โรงเรียนทั้ง 30 โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เป็น ครู อาจารย์ที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แต่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 30 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนคัดเลือกครู-อาจารย์ ที่จะให้ข้อมูลเอง

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้มี 2 แบบ คือ

1. แบบสอบถามชนิดที่ปลายปิด
2. แบบสอบถามชนิดที่ปลายเปิด

ในการสร้างแบบสอบถามได้กำหนดลักษณะเนื้อหาของแบบสอบถามไว้ 3 หัวข้อได้แก่

1. สถานภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาอาชีพเกษตรของครูอาจารย์ ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.4 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และการนำไปใช้มีขั้นตอนการ

เอกสารปฏิบัติดังนี้ คือ สืบสวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงลักษณะพื้นฐานและข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ โรงเรียนทั้งหมดสอบถามถึงลักษณะทั่วไปในการสอนวิชาอาชีพในการเกษตรจากครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ศึกษาถึงรายงานการวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วได้ทำการสร้างแบบสอบถาม โดยได้รับการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

2. การทดสอบแบบสอบถาม ได้นำไปทดสอบกับ ครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในท้องที่จังหวัดอุบลราชธานีที่เป็นพื้นที่ใกล้เคียงจังหวัดศรีสะเกษ แล้วนำผลที่ได้รับมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แบบสอบถาม และวางแนวทางในการวิเคราะห์ผลการวิจัยสรุปผลการวิจัย

3. ผู้วิจัยได้ขอก่อขออนุญาตทำการวิจัยและขอความร่วมมือ จากหัวหน้าสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีหนังสือราชการเพื่อขอความร่วมมือจากคณะกรรมการอุทกศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารที่ ทม 1504/1341 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2530

4. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยได้ดำเนินการในระหว่างวันที่ 6 สิงหาคม 2530 ถึงวันที่ 21 สิงหาคม 2530

5. โรงเรียนในกลุ่มประชากรที่ส่งแบบสอบถามที่เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่อยู่ในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษทั้งหมด 30 โรงเรียนดังนี้คือ

1. โรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย
2. โรงเรียนสตรีสิริเกศ
3. โรงเรียนกำแพง
4. โรงเรียนชุมชน
5. โรงเรียนกันทรารมย์
6. โรงเรียนรามีสกุล
7. โรงเรียนอนุหาญวิทยาสรรค์
8. โรงเรียนกันทรลักษณ์
9. โรงเรียนปรางค์กู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. โรงเรียนไพรมังวิทยาคม
11. โรงเรียนยางชุมวิทยาคม
12. โรงเรียนศรีรัตนวิทยา
13. โรงเรียนห้วยทับทันวิทยาคม
14. โรงเรียนไกรภักดีวิทยาคม
15. โรงเรียนโนนค้อวิทยาคม
16. โรงเรียนคูชอกประชาสรรค์
17. โรงเรียนสัมป่อย
18. โรงเรียนละทายวิทยา
19. โรงเรียนวรคุณอุปถัมภ์
20. โรงเรียนประชาพัฒนาศึกษา
21. โรงเรียนไพรัชธรรมคุณวิทยา
22. โรงเรียนเสียววิทยาคม
23. โรงเรียนปรีอใหญ่วิทยาคม *น.ล.ก.ด.*
24. โรงเรียนอุทุมพรพิสัย
25. โรงเรียนเขื่อนช้างวิทยาคม
26. โรงเรียนโนนตุลวิทยาคม
27. โรงเรียนทรงธรรม
28. โรงเรียนโนนเพ็กวิทยาคม
29. โรงเรียนคสีกสังวิทยา
30. โรงเรียนมหาพุทธาราม

6. ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ครูอาจารย์ที่สอนอาชีพเกษตรในระกัมมัธยม
ศึกษาตอนต้น โรงเรียนละ 3 คน โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้คัดเลือกเอง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. การหาค่าร้อยละ

2. การหาค่าเฉลี่ยซึ่งใช้สูตรดังนี้ คือ

- สูตรการหาค่าเฉลี่ยที่ใช้สำหรับวิเคราะห์หาแต้มคะแนนเฉลี่ยใน

ตอนที่ 2 ของแบบสอบถามใช้สูตรดังนี้ คือ

$$\text{แต้มคะแนนเฉลี่ย } (\bar{X}) = \frac{(X \times 4) + (X_2 \times 3) + (X_3 \times 2) + (X_1 \times 1)}{N}$$

โดยกำหนดให้ $\bar{X}$ = แต้มคะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

X_1 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุด

X_2 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคที่พบปานกลาง

X_3 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นปัญหาและอุปสรรคที่พบน้อย

X_4 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวเลย

และได้กำหนดช่วงแต้มคะแนนเฉลี่ยไว้ดังนี้ คือ

แต้มคะแนนเฉลี่ย 0. - 1.50 ไม่เคยพบปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวเลย

แต้มคะแนนเฉลี่ย 1.5 - 2.50 ปัญหาและอุปสรรคที่พบน้อยมาก

แต้มคะแนนเฉลี่ย 2.50- 3.50 ปัญหาและอุปสรรคที่พบระดับปานกลาง

แต้มคะแนนเฉลี่ย 3.50- 4.00 ปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุด

- สูตรการหาค่าเฉลี่ยที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์หาค่าแค้มคะแนนเฉลี่ย

ในตอนที่ 3 ของแบบสอบถามใช้สูตรดังนี้ คือ

$$\text{แค้มคะแนนเฉลี่ย } (X^-) = \frac{(X_1 \times 4) + (X_2 \times 3) + (X_3 \times 2) + (X_4 \times 1)}{N}$$

- โดยกำหนดให้ N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
- X_1 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น
- X_2 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น
- X_3 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่แน่ใจในข้อความนั้น
- X_4 = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

และได้กำหนดช่วงแค้มคะแนนเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ

แค้มคะแนนเฉลี่ย	0 - 1.50	ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
แค้มคะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.50	ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
แค้มคะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.50	เห็นด้วยกับข้อความนั้น
แค้มคะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.00	เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

4.2 ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ 30 โรงเรียนมีครูที่จะต้องตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำแนกแบบสอบถามที่ส่งไป 90 ชุด และได้รับคืน 76 ชุดคิดเป็นร้อยละ 84.44 ในการวิเคราะห์ ผลการวิจัยได้แยกออกเป็นดังนี้ คือ

1. สอบถามสภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั้มัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งประกอบด้วย
  - 1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 1.2 สภาพทั่วไปในการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั้มัธยมศึกษาตอนต้น

2. สอบถามปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น

3. สอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
เกษตรของครูอาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลดังนี้

1. สภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้แบบสอบถามได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ
ราชการ สภาพสมรสในปัจจุบัน วุฒิต่างการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาเอกที่จบ ตำแหน่งใน
ปัจจุบัน การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาอาชีพเกษตร จำนวนครูเกษตรใน
โรงเรียน จำนวนนักเรียนการโรงเรียนปรากฏผลการวิจัยดังนี้

- ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 94.78% เพศหญิง 5.26%
- อายุราชการระหว่าง 1-7 ปี มีมากที่สุด และผู้มีอายุราชการ
มากกว่า 10 ปีขึ้นไปพบว่ามีจำนวนน้อยมาก โดยคิดเป็นร้อยละ 89.47 และ 10.52
ตามลำดับ

- สถานภาพการสมรสในปัจจุบันพบว่า แต่งงานแล้วมากกว่ายัง
โสดโดยคิดเป็นร้อยละ 60.52 และ 39.47 ตามลำดับ

- วุฒิต่างการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม
เป็นผู้ที่จบการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด รองลงไปเป็นผู้ที่จบอนุปริญญา ซึ่งคิด
เป็นร้อยละ 57.89 และ 42.10 ตามลำดับ

- สาขาวิชาเอกที่จบ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามจบการศึกษาเกษตร
พืชศาสตร์ สาขาอื่น ๆ สักว้าบาล ส่งเสริมการเกษตร ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 44.73, 23.68
15.78, 13.15 และ 2.63 ตามลำดับ

- ตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากตำแหน่ง
ในปัจจุบันเป็นอาจารย์ 1 มากที่สุด รองลงมาเป็นครู 2 คิดเป็นร้อยละ 86.84 และ

13.15 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาอาชีพการเกษตรหรือไม่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิชาอาชีพเกษตร คิดเป็นร้อยละ 55.26 และ 44.73 ตามลำดับ

- การได้ส่งไปศึกษาต่อหรือเคยไปทำงานหรือไม่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยไปทำงานมาเลย คิดเป็นร้อยละ 65.75 และ 34.21 ตามลำดับ

- จำนวนครูเกษตรกรรมในโรงเรียน พบว่าจำนวนครูเกษตรกรรมในโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามที่มีครูมากที่สุด คือมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 15 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดและที่มีครูเกษตรกรรมน้อยที่สุดในโรงเรียนคือมีเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 31.54 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

- จำนวนนักรการภารโรง พบว่าจำนวนนักรการภารโรงในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากผู้ที่ตอบแบบสอบถามที่มีนักรการภารโรงมากที่สุด 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.26 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และโรงเรียนที่มีนักรการภารโรงน้อยที่สุด 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.63 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามสภาพทั่วไปในการสอนวิชาอาชีพเกษตรในปัจจุบัน ซึ่งข้อมูลที่ถามมีดังนี้ ชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ ชั่วโมงสอนวิชาอาชีพเกษตรต่อสัปดาห์ จำนวนวิชาที่สอนในเทอมนี้ การสอนวิชาอาชีพเกษตรมักจะใช้วิธีการสอนแบบชนิดต่าง ๆ พื้นที่ที่ใช้เป็นแปลงปฏิบัติการเกษตรกรรมภายในโรงเรียน โรงเรียนสำหรับปศุสัตว์ ในโรงเรียน การให้นักเรียนปฏิบัติงานเกษตรให้นักศึกษาหาในรูปแบบต่าง ๆ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรส่วนใหญ่ได้มาจากไหน วิธีการวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีพเกษตร ผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่นที่มีความสำคัญตามลำดับ ปรากฏผล วิจัยดังนี้

- ชั่วโมงสอนในหนึ่งสัปดาห์ พบว่าครูที่ตอบแบบสอบถามที่มีคาบสอนมากที่สุด 20 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 18.42 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และครูที่ตอบแบบสอบถามที่มีคาบสอนน้อยที่สุด 10 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 7.89 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

- คาบที่ครูอาจารย์สอนวิชาอาชีพเกษตร พบว่าคาบสอนวิชา

เอกอาชีพเกษตรจริง ๆ สูงสุด 20 คาบ/สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 5.26 ของผู้ตอบแบบสอบถาม การคำนวณค่าไม่ถูกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถามทั้งหมด

- จำนวนวิชาที่สอนในเทอม พบว่าครูอาจารย์ที่คอมแบบสอบถามที่มีวิชาสอนมากที่สุด 6 วิชา คิดเป็นร้อยละ 2.63 ของผู้ที่คอมแบบสอบถามทั้งหมด และครูอาจารย์ที่มีวิชาสอนต่ำสุด 1 วิชา คิดเป็นร้อยละ 2.63 ของผู้คอมแบบสอบถามทั้งหมด

- การสอนวิชาอาชีพเกษตร ครูผู้คอมแบบสอบถามพบว่าใช้วิธีสอนแบบบรรยายในห้องเรียน แล้วให้ลงปฏิบัติงานเกษตร มีจำนวนมากที่สุดรองลงมาเป็นการคอมว่า ใช้วิธีสอนแบบบรรยายในห้องเรียนแล้วทำการสาธิตให้นักเรียนดู ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 72 และ 28 ตามลำดับ

- พื้นที่ที่เป็นแปลงปฏิบัติการเกษตรกรรมในโรงเรียน พบว่าโรงเรียนที่มีพื้นที่แปลงเกษตรมากที่สุด คือมีจำนวน 250 ไร่ 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีพื้นที่แปลงเกษตรน้อยที่สุด คือมีจำนวน 1 ไร่ มี 4 โรงเรียน

- โรงเรียนสำหรับคู่สัตว์ในโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษามีโรงเรียนสำหรับคู่สัตว์ความสำคัญมากไปหาน้อยดังนี้ โรงเรียนเลี้ยงไก่, โรงเรียนเลี้ยงสุกร, โรงเรียนสัตว์ใหญ่ อื่น ๆ เช่น บ่อเลี้ยงปลา คิดเป็นร้อยละ 55.38, 18.03, 16.07 และ 8.92 ของผู้คอมแบบสอบถามทั้งหมด

- การให้นักศึกษาปฏิบัติงานการเกษตร พบว่าครูผู้คอมแบบสอบถามส่วนมากให้นักเรียนรับผิดชอบงานเป็นรายบุคคล และรองลงมาให้นักเรียนรับผิดชอบงานเป็นกลุ่ม คิดเป็นร้อยละได้ 51.92 และ 48.04 ตามลำดับ

- วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตร พบว่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนได้มาจากการจัดซื้อโดยเงินงบประมาณของทางโรงเรียน จัดซื้อโดยงบประมาณของทางกรมสามัญศึกษาให้นักเรียนจัดทำมาเองและครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำมาเอง ซึ่งคิดเป็นร้อยละดังนี้ 37.68, 33.33, 15.94 และ 13.04 ตามลำดับ

- วิธีการวัดผลและการประเมินผลวิชาอาชีพเกษตร พบว่าครูอาจารย์ที่คอมแบบสอบถามโดยการใช้วิธีวัดผลและการประเมินผลโดยสอบภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และตรวจผลงานที่มอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับผลิตผลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานเกษตรของนักเรียน ครูส่วนมากตอบว่าผลิตผลที่ได้รับส่วนหนึ่ง ให้นักเรียนอีกส่วนหนึ่งจำหน่ายเป็นรายได้ของโรงเรียนใช้

อีกส่วนทอมว่า นำผลผลิตที่ได้ไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ของโรงเรียน และอีกส่วนหนึ่ง
ทอมว่าผลผลิตที่ได้ให้นักเรียนนำไปบริโภคทั้งหมด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 53.33, 26.60
และ 20.00 ตามลำดับ

- ผลผลิตจากการเกษตรในท้องถิ่นภายในท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษที่มีความสำคัญตามลำดับได้แก่ ข้าว, หอมแดง, ข้าวโพค, ปอแก้ว ผักต่าง ๆ

2. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ข้อมูลในส่วนที่ได้จากครูอาจารย์ที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจบ
การศึกษาทางด้านการเกษตรทั้งหมด ที่ทอมแบบสอบถามมา 76 คน ปรากฏผลการวิจัย
ดังนี้

- ท่อปัญหาที่ว่า "ตัวท่านเองไม่ได้จบการศึกษาทางการเกษตรทำให้ไม่
มั่นใจในค้ำนการสอน" ครูผู้ทอมแบบสอบถามปัญหานี้คือ 10.52% ทอมว่าไม่พบปัญหาและ
อุปสรรคจำนวน 50.00 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรคกึ่งกลางจำนวน
39.47 % ทอมว่า พบปัญหาและอุปสรรคมาก และคิดเป็นแ้ก้มเฉลี่ยได้ 1.78 ถือว่าไม่
ม่ใจในข้อความนั้น

- ท่อข้อปัญหาและอุปสรรคที่ว่าพื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรในโรงเรียนมีน้อย
หรือไม่เพียงพอ ครูผู้ทอมแบบสอบถาม 18.12 % ทอมว่าไม่พบปัญหาและอุปสรรคกึ่งกลาง
จำนวน 34.21 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรคเล็กน้อย จำนวน 31.57 % ทอมว่าพบ
ปัญหาและอุปสรรคปานกลาง จำนวน 15.78 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรคมาก และ
คิดเป็นแ้ก้มคะแนนเฉลี่ยได้ 2.44 ถือว่าพบปัญหาและอุปสรรคที่ขมน้อยมาก

- ท่อข้อปัญหาและอุปสรรคที่ว่า "แหล่งน้ำที่ใช้ในงานอาชีพเกษตรของ
โรงเรียนไม่เพียงพอ" ครูผู้ทอมแบบสอบถาม 2.63 % ทอมว่าไม่มีปัญหาและอุปสรรค
จำนวน 26.31 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรคเล็กน้อย จำนวน 28.99 % ทอมว่าพบ
ปัญหาและอุปสรรคระดับปานกลาง จำนวน 42.10 % ทอมว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด
คิดเป็นแ้ก้มคะแนนเฉลี่ยได้ 3.10 ถือว่าระดับปัญหาและอุปสรรคพบระดับปานกลาง

- ท่อข้อปัญหาและอุปสรรคที่ว่า "ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน
ให้ความสนใจเกี่ยวกับวิชาอาชีพเกษตรน้อยเกินไป" ครูผู้ทอมแบบสอบถาม 5.26 %
ทอมว่าไม่พบปัญหาและอุปสรรคกึ่งกลาง จำนวน 18.42 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เล็กน้อย จำนวน 63.15 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรคปานกลาง จำนวน 13.15 %
ทอมว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคมาก คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ยได้ 2.84 ถือว่าเป็นปัญหาและ
อุปสรรคที่พบระดับปานกลาง

- ท่อข้อปัญหาและอุปสรรคที่ว่า "ความสนใจเรียนของนักเรียนที่มีท่อ
อาชีพเกษตรน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ "ครูผู้ทอมแบบสอบถาม 2.63 % ทอมว่าไม่พบปัญหาและ
อุปสรรคกึ่งกล่าว จำนวน 18.42 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรคเล็กน้อย จำนวน
34.21 % ทอมว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคปานกลาง จำนวน 44.73 % ทอมว่าเป็นปัญหา
และอุปสรรคที่พบมากที่สุด คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.23 ถือว่าเป็นปัญหาและอุปสรรค
ที่พบปานกลาง

- ท่อข้อปัญหาและอุปสรรคที่ว่า "เวลาเรียนอาชีพเกษตรมีน้อยไม่
เพียงพอ" ครูผู้ทอมแบบสอบถาม 18.41 % ทอมว่าไม่พบปัญหาและอุปสรรคกึ่งกล่าว
จำนวน 26.31 % ทอมว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคเล็กน้อย จำนวน 28.94 % ทอมว่า
เป็นปัญหาและอุปสรรคที่พบมากที่สุด คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ยได้ 2.65 ถือว่าเป็น
ปัญหาและอุปสรรคปานกลาง

- ท่อข้อปัญหาที่ว่า "ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเมื่อขอความ
ช่วยเหลือ" ครูผู้ทอมแบบสอบถาม 10.52 % ทอมว่าไม่พบปัญหาและอุปสรรคกึ่งกล่าว
จำนวน 39.47 % ทอมว่าพบปัญหาและอุปสรรคเล็กน้อย จำนวน 47.36 % ทอมว่าพบ
ปัญหาและอุปสรรคปานกลางจำนวน 2.63 % ทอมว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคมาก คิดเป็น
แท้มคะแนนเฉลี่ยได้ 2.42 ถือว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคที่พบระดับน้อยมาก

3. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรของ
ครูอาจารย์ ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏผลการวิจัยดังนี้ คือ :

- ท่อข้อถามที่ว่า ครูผู้สอนวิชาเกษตรควรมีความรู้และประสบการณ์
เกี่ยวกับการเกษตรที่พอ ครูผู้สอนทอมแบบสอบถาม 7.89 % ทอมว่าไม่แน่ใจกับข้อความ
นั้น จำนวน 23.68 % ทอมว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 68.42 % ทอมว่าเห็น
ด้วยอย่างยิ่งในข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.60 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งใน
ข้อความนั้น

- ข้อความถามที่ว่า "เนื้อหาวิชาที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ควรให้นักเรียนนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.63 % ตอบว่าไม่แน่ใจกับข้อความจำนวน 5.26 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 2.63 % ตอบว่าไม่แน่ใจกับข้อความนั้น จำนวน 5.26 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความ คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.81 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

- ข้อถามที่ว่า "วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนอาชีพเกษตรควรใช้กับวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 5.63 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 2.63 % ตอบว่าไม่แน่ใจกับข้อความนั้น จำนวน 44.73 % ตอบว่าเห็นกับข้อความนั้น จำนวน 47.6 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.34 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อข้อความที่ว่า "การให้นักเรียนปฏิบัติงานอาชีพเกษตรเป็นรายบุคคลจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ดีกว่าทำเป็นกลุ่ม" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 7.89 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 34.21 % ตอบว่าไม่แน่ใจกับข้อความนั้น จำนวน 39.47 % ตอบว่าเห็นควรด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 2.89 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อข้อความที่ว่า "การให้นักเรียนปฏิบัติงานอาชีพเกษตรเป็นกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้กว่าทำงานเป็นรายบุคคล" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 13.15 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 34.21 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ยได้ 2.63 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อข้อความที่ว่า "ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนในโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อวิชาอาชีพเกษตรเท่ากับวิชาอื่น ๆ" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 13.15 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 34.21 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ยได้ 2.63 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อข้อความที่ว่า "การวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีพเกษตรในด้านการรู้วิชาการเกษตรและพื้นฐาน ในการปฏิบัติงานประกอบกัน" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.6 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 52.63 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 44.73 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย

3.39 ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ท่อข้อถามที่ว่า "ทัศนคติที่ดีต่อครูที่อาชีพเกษียณกรรมจะมีผลต่อการสอนวิชาอาชีพเกษียณให้บรรลุตามวัตถุประสงค์" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.63 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 23.68 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 73.68 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ยได้ 3.68 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

- ท่อข้อถามที่ว่า "ครูทุกคนสามารถสอนวิชาอาชีพเกษียณในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ ถ้ามีความสนใจอย่างจริงจัง" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 7.89 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 21.05 % ตอบว่าไม่แน่ใจกับข้อความนั้น จำนวน 28.94 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 42.10 % ตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่งในข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.05 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

-- ท่อข้อถามที่ว่า "โรงเรียนควรจะประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองของนักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงประโยชน์ของการสอนวิชาอาชีพเกษียณ" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.63 % ตอบว่าไม่แน่ใจในข้อความนั้น จำนวน 47.36 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 50.00 % ตอบว่าเห็นควรด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.47 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

- ท่อข้อความที่ว่า "โรงเรียนควรขอความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับเกษียณเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.63 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 18.42 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 78.94 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.73 ถือว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

- ท่อข้อถามที่ว่า "ควรจัดให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่บ้างเป็นการหาความรู้และประสบการณ์ภายนอกโรงเรียนบ้าง" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.63 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 39.47 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 57.89 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแท้มคะแนนเฉลี่ย 3.52 ถือว่าอยู่ในกรณีที่เห็นด้วยอย่างยิ่งในข้อความนั้น

- ข้อข้อความที่ว่า "การสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษา นับว่าเป็นพื้นฐานในการที่จะพัฒนาคุณภาพของอาชีพเกษตรของประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.63 % ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 2.63 % ตอบว่าไม่แน่ใจในข้อความนั้น จำนวน 21.05 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 73.68 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแถมคะแนนเฉลี่ย 3.65 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

- ข้อข้อความที่ว่า "ครูเกษตรกรรมควรมีความเข้าใจในการปฏิบัติโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศก์" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 2.63 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 15.78 % ตอบว่าไม่แน่ใจในข้อความนั้น จำนวน 57.89 % ตอบว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น จำนวน 23.68 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งในข้อความนั้น คิดเป็นแถมคะแนนเฉลี่ย 3.02 ถือว่าอยู่ในกรณีเห็นด้วยกับข้อความนั้น

- ข้อข้อความที่ว่า "โรงเรียนควรให้นักเรียนปฏิบัติโครงการการเกษตรภายใต้การนิเทศก์" ครูผู้ตอบแบบสอบถาม 7.89 % ตอบว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ จำนวน 10.52 % ตอบว่าไม่แน่ใจในข้อความนั้น จำนวน 26.31 % ตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คิดเป็นแถมคะแนนเฉลี่ย 3.00 ถือว่าอยู่ในกรณีที่ถือว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้น

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด 76 คน แก้ไขข้อเสนอแนะมาจริง ๆ 40 คน คิดเป็นร้อยละ 52.63 ซึ่งข้อเสนอแนะที่ครูอาจารย์ให้มาคล้าย ๆ กันเกินกว่า 50 % จากทั้งหมด 40 คน ที่มีคะแนนมากไปหรือน้อยดังนี้

- หลักสูตรการเรียนการสอน ควรให้สอดคล้องที่จะนำไปใช้ใน 'วิถึประจำวัน' ของนักเรียนในท้องถิ่นนั้น ๆ ให้มากที่สุด (30 คะแนน)

- ควรที่จะให้ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจเกี่ยวกับ วิชาอาชีพเกษตรและส่งเสริมเป็นพิเศษ เพราะการเกษตรเป็นหัวใจสำคัญของประเทศไทยในปัจจุบัน และเพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพของนักเรียนซึ่งเป็นการลดการว่างงานของประชาชนได้ด้วย (28 คะแนน)

- ในแต่ละปีทางกรมสามัญศึกษาหรือเขตการศึกษาควรจัดอบรมเพื่อให้ครู

เกษตรได้รับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยเสมอ (25 คะแนน)

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- งบประมาณที่ได้รับจากกรมสามัญศึกษา ควรเป็นวัสดุครุภัณฑ์ที่โรงเรียน
ต้องการใช้จริง ๆ และทางกรมควรมีการสำรวจความต้องการของโรงเรียนก่อนส่ง
มาให้ (๒๓ ต.๖๖๖)

๖ ทางโรงเรียนหรือทางกรมสามัญศึกษา ควรมีทุนหมุนเวียนสำหรับการลง
ทุนให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการงาน เช่น การเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เลี้ยงสุกร ปลูกผัก
(๒๐ ต.๖๖๖)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั่มัธยมศึกษาตอนต้นนับว่าเป็นการสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพเกษตรอีกทางหนึ่ง แต่โดยทั่วไป การเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั่มัธยมศึกษายังไม่ได้รับความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบให้ดีขึ้นเท่าที่ควร ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหานี้ จึงได้ทำการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั่มัธยมศึกษาตอนต้น
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั่มัธยมศึกษาตอนต้น
3. เพื่อศึกษาถึงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรของครูอาจารย์ที่สอนในระดั่มัธยมศึกษาตอนต้น

ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ได้กำหนดมวลประสบการณ์ไว้ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ 5 กลุ่มวิชาคือ

1. ภาษาไทย
2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
3. สังคมศึกษา
4. พัฒนาบุคลิกภาพ
5. การงานและอาชีพ

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัยคือ คำร้อยละ และแท้มคะแนนเฉลี่ย โดยทำการศึกษาในกลุ่มครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคัดเลือกจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีทั้งหมด 30 โรงเรียน โดยส่งแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลโรงเรียนละ 3 ชุด รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 90 ชุด โดยส่งทางไปรษณีย์ และได้รับแบบสอบถาม

ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้อาจเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถที่จะสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. สภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ การวิจัยครั้งนี้มีผู้ตอบรับแบบสอบถาม และส่งกลับมาทางไปรษณีย์ คิดเป็นร้อยละ 84.44 ของจำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง ที่คัดเลือกทั้งหมด และจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอายุราชการระหว่าง 1-7 ปี และเป็นผู้ที่มีวุฒิจบปริญญาตรี สาขาเกษตรกรรมมากกว่าผู้จบอนุปริญญาการศึกษาเกษตร (ปกศ. ชวส.) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มักมีตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบันคืออาจารย์ 1 มากที่สุด และเคยได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิชาอาชีพเกษตรมาแล้ว ส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยไปทำงานเกี่ยวกับการเกษตรเลย จำนวนครูเกษตรในโรงเรียนอยู่ระหว่าง 1-7 คน และนักการภารโรงอยู่ระหว่างโรงเรียนละ 2-20 คน

1.2 สภาพทั่วไปในการสอนวิชาอาชีพเกษตรในปัจจุบัน การวิจัยพบว่า ครูมีคาบการเรียนการสอนอยู่ระหว่าง 12-16 คาบ/สัปดาห์ และคาบที่สอนวิชาอาชีพเกษตรจริง ๆ อยู่ระหว่าง 4-10 คาบ/สัปดาห์ จำนวนวิชาที่สอนแต่ละเทอมอยู่ระหว่าง 2-5 วิชา ส่วนการสอนพบว่าครูอาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายในห้องเรียนแล้วให้ลงปฏิบัติงานเกษตรเป็นส่วนมาก และรองลงไปใช้วิธีสอนแบบบรรยายในห้องเรียนแล้วสาธิตให้นักเรียนดู พื้นที่ที่ใช้เป็นแปลงปฏิบัติการเกษตรภายในโรงเรียน พบว่ามีอยู่ระหว่าง 4-18 ไร่ คือโรงเรียน โรงเรียนสำหรับปศุสัตว์ส่วนมากจะเป็นโรงเรียนเลี้ยงไก่ รองลงไปที่คือคอกสุกร การให้นักเรียนปฏิบัติงานเกษตรส่วนมากให้นักเรียนรับผิดชอบงานเป็นรายบุคคล และรองลงมาให้นักเรียนรับผิดชอบเป็นกลุ่ม วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนส่วนมากได้จากจัดซื้อโดยเงินงบประมาณของทางโรงเรียน วิธีการวัดผลและประเมินผลครูส่วนมากประเมินผลโดยสอบถามภาคทฤษฎีและภาพปฏิบัติ ผลผลิตที่ได้จากการ

ปฏิบัติงานเกษตรส่วนหนึ่งให้นักเรียน และอีกส่วนหนึ่งจำหน่ายเป็นรายได้ของโรงเรียน
ผลผลิตจากการเกษตรในท้องถิ่นที่สำคัญในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษได้แก่ ข้าว, หอมแดง,
ข้าวโพด, ปอแก้ว, คามล่าคัม

2. ปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
จากการวิจัยสามารถสรุปปัญหาโดยพิจารณาจากแท้มคะแนนเฉลี่ย แล้วเรียงลำดับความ
สำคัญของข้อปัญหา โดยเรียงจากข้อปัญหาที่แท้มคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ คือ

- ความสนใจเรียนของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ

(3.23)

- แหล่งน้ำที่ใช้ในสำหรับงานเกษตรของโรงเรียนไม่เพียงพอ (3.10)

- ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนให้ความสนใจเกี่ยวกับวิชา
อาชีพเกษตรน้อยเกินไป (2.84)

- เวลาเรียนอาชีพเกษตรมีน้อยไม่เพียงพอ (2.63)

- ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเมื่อขอความช่วยเหลือ (2.42)

- ทั่วครูไม่ได้จบการศึกษาทางการเกษตร ทำให้ไม่มั่นใจในด้านการ
สอนอาชีพเกษตร (1.78)

จากผลการวิจัย เมื่อพิจารณาจากแท้มคะแนนเฉลี่ยแล้วพบว่า ปัญหาในการสอน
วิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของครู อาจารย์ในสังกัดกรมสามัญศึกษาของ
ครู อาจารย์ ที่สอนอยู่ในท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ ครู อาจารย์จะพบปัญหาต่าง ๆ ในระดับ
ปานกลางและรองลงไปเป็นปัญหาระดับน้อยมาก โดยข้อปัญหาและอุปสรรคระดับที่มีแท้ม
คะแนนสูงสุดคือ ข้อปัญหาที่ว่า "ความสนใจของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรน้อยกว่าวิชา
อื่น ๆ และข้อปัญหาและอุปสรรคที่พบระดับน้อยมากที่มีแท้มคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อปัญหา
ที่ว่า "ผู้ปกครองของนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเมื่อขอความช่วยเหลือ" ซึ่งแท้มคะแนน
เฉลี่ยเป็น 3.25 และ 2.42 ตามลำดับ

3. ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรของครูอาจารย์
ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งในส่วนนี้ได้สรุปผลการวิจัยโดยพิจารณาจากแท้ม
คะแนนเฉลี่ยแล้วเรียงลำดับจากข้อคิดเห็นที่มีแท้มคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้
ดังนี้ คือ

- การให้นักเรียนปฏิบัติงานอาชีพเกษตรเป็นรายบุคคล จะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ที่กว่าทำเป็นกลุ่ม (2.89)

จากผลการวิจัย พบว่าข้อคิดเห็นของครู อาจารย์ที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตท้องที่จังหวัดศรีสะเกษ ได้ให้ความคิดเห็นต่อข้อคิดเห็นในการวิจัย อยู่ในระดับที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย โดยข้อคิดเห็นที่ครู อาจารย์ได้เห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีแต้มคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ "เนื้อหาวิชาที่สอนวิชาอาชีพเกษตรควรให้นักเรียนนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด" ส่วนข้อคิดเห็นที่ครู อาจารย์ได้เห็นด้วย และมีแต้มคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ " การจัดให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่บ้าง เป็นการหาความรู้และประสบการณ์ภายนอกโรงเรียน" ซึ่งแต้มคะแนนเฉลี่ยเป็น 3.81 และ 3.49 ตามลำดับ

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยจะเห็นว่าปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากการวิจัยสามารถสรุปปัญหาโดยพิจารณาจากแต้มคะแนนเฉลี่ยแล้วเรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหาโดยเรียงจากข้อปัญหาที่มีแต้มคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ซึ่งแต้มคะแนนที่มีแต้มคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ "ความสนใจเรียนของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ " Emmerich (27 หน้า 60) ได้พูดถึงการปรับปรุงการสอนการเกษตรกรรมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจโดยการใช้การสอนแบบใหม่ ๆ ในชุมชน ควรจะได้รับความสนับสนุนจากชุมชน และต้องยึดถือความต้องการของผู้เรียนเป็นข้อสำคัญ ครูผู้สอนควรจะทำโครงการ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และผู้บริหารและนักเรียน การวางโครงการต่าง ๆ ต้องให้นักเรียนได้ประสบการณ์และมีความคิด และข้อปัญหาและอุปสรรคที่พบระดับน้อยมาก ที่มีแต้มคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเมื่อขอความช่วยเหลือ ส่วนข้อคิดเห็นโดยพิจารณาจากแต้มคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น คือ "เนื้อหาวิชาที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ควรให้นักเรียนนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด" ซึ่ง ภิรมย์ ศรีเพชร : 2527 กล่าวว่า ครูส่วนใหญ่พยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผลก็ออกมาคล้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัน ส่วนข้อความที่เห็นด้วย คือ "การจกัให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่บ้างเป็นการหาความรู้และประสบการณ์ภายนอกโรงเรียน" เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนการสอนอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนจะต้องให้นักเรียนไปปฏิบัติงานภายนอกเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ภายนอก อย่างน้อยควรจกัเทอมละ 1 ครั้ง

5.2 ข้อเสนอนแนะของผู้อำการศึกษา

1. เนื้อหาวิชาที่สอนวิชาอาชีพเกษตรควรคำนึงถึงสภาพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพที่จะทำการเกษตรในท้องถิ่นให้มากที่สุด
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญและความสนใจต่อวิชาอาชีพเกษตรกรรมให้เท่ากับวิชาอื่น ๆ
3. ในแต่ละปีทางกรมสามัญศึกษาหรือเขตการศึกษา ควรจกัอบรมความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตรที่ทันสมัย เพื่อให้ครูเกษตรได้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
4. งบประมาณที่ได้รับจากกรมสามัญศึกษา ควรเป็นวัสดุครุภัณฑ์ที่โรงเรียนต้องการใช้จริง ๆ และทางกรมควรมีการสำรวจความต้องการของโรงเรียนก่อนส่งมาให้
5. ผู้บริหารประเทศระดับสูงควจะให้การสนับสนุนแก่ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมอย่างจริงจัง ไม่ใช่ว่ามีแต่การส่งเสริมสั่งให้ทำ แต่ไม่มีตลาดรองรับหรือให้การส่งเสริมไม่ครบวงจร ผลสุดท้ายผู้ประกอบการก็ประสบความล้มเหลว และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
6. ทางโรงเรียนควรขอความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน
7. โรงเรียนควรให้นักเรียนทำโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศอย่างน้อยเทอมละ 1 โครงการ เพื่อเป็นการปฏิบัติจริงหลังจากที่เรียนทางค้ำนทฤษฎีมาแล้ว
8. ครูเกษตรควรเอาใจใส่อย่างจริงจังต่อนักเรียนที่เรียนอาชีพเกษตรและพยายามปลูกฝังให้เรียนรู้ด้วยงานการฝึกหัดอย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

1. ผศ.ดร.ทวีป ศิริวิทย์, 2525. การวิจัยทางดารศึกษา. พิมพ์ที่แผนกบริหาร มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
2. ทิพย์วรรณ สานะพันธุ์ การศึกษาการวัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. ผศ.ดร.รวิวรรณ สมชัย, 2525, บทสรุปและแนะนำการวิจัย ห.จ.ก. พิมพ์อักษร กรุงเทพฯ
4. ศักดิ์พงษ์ หอมหวล ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนวิชางานเกษตรในระดับประถมศึกษา ของครูในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอจอมพระ จังหวัด สุรินทร์ ปัญหาพิเศษคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบัน เทคโนโลยีลาดกระบัง. 2529
5. นายสมบุญ ภูนวล, 2525. การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ .บารมีการพิมพ์ กรุงเทพฯ
6. สุทธิ ประจงศักดิ์และศิริกุล ไทพิทักษ์ วิธีสอนการงานและพื้นฐานอาชีพ พิมพ์ครั้งที่ 1 โอเคียนสโตร์, 2525
7. อัจฉรา สืบสินธุสกุลไทย คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์และปัญหาพิเศษ กรุงเทพฯ 2525
8. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
9. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
10. วิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
11. ศึกษาธิการ, กระทรวง, กรมวิชาการ, หนังสือวิชาการงานเกษตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพฯ. วิกตอรีการพิมพ์ 2525

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 แสดงอายุราชการของครู-อาจารย์

อายุราชการ(ปี)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	31	35
จำนวนครู-อาจารย์ (คน)	8	4	10	8	4	12	4	6	6	4	2	2	2	4

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนความที่ครู-อาจารย์สอน/สัปดาห์

จำนวนความสอน/สัปดาห์	10	12	14	16	18	20
จำนวนครู-อาจารย์ (คน)	6	10	10	28	8	14

ตารางที่ 3 จำนวนความที่ใช้สอนวิชาอาชีพเกษตร

จำนวนความสอน/สัปดาห์	4	6	8	10	12	14	16	20
จำนวนครู-อาจารย์ (คน)	16	14	16	10	6	2	8	4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนวิชาที่สอนในแต่ละเทอม

จำนวนวิชาที่สอน/เทอม	1	2	3	4	5	6
จำนวนครู-อาจารย์ (คน)	2	20	26	22	21	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตาราง 5 วิเคราะห์ระดับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการเรียนการสอน

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับอุปสรรคที่พบในการเรียนการสอน								ค่าเฉลี่ย
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่มี		
	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	
1 ทั่วตัวเองไม่ได้จบจากศึกษาทางการเกษตรโดยตรงทำให้ไม่มั่นใจในการสอน	8	10.52	10	13.15	16	21.05	42	55.26	1.78
2 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรมมีไม่เพียงพอหรือไม่สม่ำเสมอ	30	39.47	38	50	8	10.52	-	-	3.28
3 พื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรในโรงเรียนมีน้อยหรือไม่เพียงพอ	12	15.78	24	31.57	26	34.21	14	18.42	2.44
4 แหล่งน้ำที่ใช้ในงานอาชีพเกษตรของโรงเรียนไม่เพียงพอ	32	42.10	22	28.94	20	26.31	2	2.63	3.10
5 ผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียนให้ความสนใจเกี่ยวกับวิชาอาชีพเกษตรกรรมน้อยเกินไป	10	13.15	48	63.15	14	18.42	4	5.26	2.84
6 ความสนใจเรียนของนักเรียนที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ	34	44.73	26	34.21	14	18.42	2	2.63	3.23
7 เวลาเรียนอาชีพเกษตรมีน้อยไม่เพียงพอ	22	28.94	20	26.31	20	26.31	14	18.42	2.65
8 ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือเมื่อขอความช่วยเหลือ	2	2.63	36	47.36	30	39.47	8	10.52	2.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูอาจารย์ในการเรียนการสอน

ในช่องคะแนนมีความหมายดังนี้

- 1 ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 2 ไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
- 3 เห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 4 เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

ข้อความ	1		2		3		4		ค่าเฉลี่ย
	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	
1 ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกษตรกรรมมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเกษตรที่พอ	-	-	6	7.89	18	23.68	56	68.42	3.60
2 เนื้อหาวิชาที่สอนอาชีพเกษตรกรรมให้นักเรียนนำไปใช้ให้จริงในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด	2	2.63	2	2.63	4	5.26	68	89.47	3.81
3 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนอาชีพเกษตรกรรมใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น	4	5.36	2	2.63	34	44.73	36	47.6	3.34
4 การให้นักเรียนปฏิบัติงานอาชีพเกษตรเป็นรายบุคคลจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ที่กว่าทำงานเป็นกลุ่ม	6	7.89	26	34.21	14	18.42	30	39.47	2.69
5 การให้นักเรียนปฏิบัติงานอาชีพเกษตรเป็นกลุ่มจะช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ที่กว่าทำงานเป็นรายบุคคล	10	13.15	24	31.57	26	34.21	16	21.05	2.63
6 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนในโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อวิชาอาชีพเกษตรเท่ากับวิชาอื่น ๆ	-	-	4	5.63	12	15.78	60	78.94	3.73

ข้อความ	1		2		3		4		ค่าเฉลี่ย
	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	
7 การวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีพ วัดในทำนความรู้วิชาการและความ รู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานประกอบกัน	2	2.63	-	.-	40	52.63	34	44.73	3.39
8 ทักษะที่หนึ่งของครูท้ออาชีพเกษตรกรรม จะมีผลต่อการสอนวิชาอาชีพเกษตรให้ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์	2	2.63	-	-	18	23.68	56	73.68	3.68
9 ครูทุกคนสามารถสอนวิชาอาชีพเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาได้ถ้ามีความสน ใจอย่างจริงจัง	6	7.09	16	21.05	22	28.94	32	42.10	3.05
10 โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ ครูของนักเรียนได้ทราบและเข้า ใจถึงประโยชน์ของการสอนวิชา อาชีพเกษตร	-	-	2	2.63	36	47.63	38	50	5.47
11 โรงเรียนควรขอความร่วมมือและ ประสานงานกับหน่วยงานราชการ ที่เกี่ยวข้องการเกษตรเพื่อประโยชน์ ในการเรียนการสอน	2	2.63	-	-	14	18.42	60	78.94	3.73
12 ควรจัดให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ บ้างเป็นการหาความรู้และประสบ การณภาคภูมิใจโรงเรียนบ้าง	2	2.63	-	-	30	39.47	44	57.19	3.52
13 การสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับ มัธยมศึกษาถือว่าเป็นพื้นฐานในการ ที่จะพัฒนาคุณภาพของอาชีพเกษตร ของประเทศให้อีกทางหนึ่ง	2	2.63	2	2.63	16	21.05	56	73.68	3.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	1		2		3		4		ค่าเฉลี่ย
	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	คะแนน	%	
14 ท่านมีความเข้าใจในการปฏิบัติ โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ มากหรือน้อย	2	2.63	12	15.78	44	57.89	18	23.68	3.02
15 ท่านเคยให้นักเรียนปฏิบัติโครงการ เกษตรภายใต้การนิเทศบ้าง มากหรือน้อย	6	7.89	8	10.52	42	55.26	20	26.32	3.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/1341

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนลาดกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

6 สิงหาคม 2530

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายสมชาย แสงทอง นักศึกษาระดับปีที่ 4 ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ มีความประสงค์จะทำวิทยานิพนธ์ประกอบการศึกษาเรื่อง ความกึกกึ่งของครู, อาจารย์เกี่ยวกับการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เสนอต่อคณะฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้ครู, อาจารย์ ที่สอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสังกัดของท่านช่วยกรอกแบบสอบถามตาม ที่แนบมาด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง คณะฯ หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือ ด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงวนิดา ฐปะเกษมีย์)

คณบดี

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า โทร. 3269984

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของครูอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนวิชาอาชีพเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
ในสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ศึกษาโดย

นายสมชาย แสงทอง

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นสำหรับอาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
  - ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
  - ตอนที่ 3 สอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรของอาจารย์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
2. โปรดทำเครื่องหมาย ( ) ลงในช่องที่ท่านต้องการตอบหรือข้อความสั้น ๆ ในช่องที่เตรียมไว้
3. โปรดทำทุกข้อ
  - ตอนที่ 1 สอบถามสภาพภาพทั่วไปในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
    1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบ

1.2 อายุราชการ _____ ปี

1.3 สถานภาพการสมรสในปัจจุบัน

- ( ) โสด
- ( ) แต่งงานแล้ว
- ( ) หย่า
- ( ) หม้าย

1.4 วุฒิทางการศึกษาสูงสุด

- ( ) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
- ( ) ปริญญาตรี
- ( ) ปริญญาโท
- ( ) ปริญญาเอก

1.5 สาขาวิชาเอก

- ( ) การศึกษาเกษตร
- ( ) ส่งเสริมการเกษตร
- ( ) พืชศาสตร์
- ( ) สัตวบาล
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

1.6 ตำแหน่งในปัจจุบัน

- ( ) ครู 2
- ( ) อาจารย์ 1
- ( ) อาจารย์ 2
- ( ) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.7 ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาชีพเกษตรหรือไม่

- ( ) เคย
- ( ) ไม่เคย

1.8 ถ้าเคยท่านได้รับการฝึกอบรมวิชา.....

1.8 ท่านเคยไปศึกษาต่อหรือเคยไปดูงานหรือไม่

- ( ) ไม่เคย ถ้าเคยท่านได้ไปที่ไหน.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น(อีกทั้ง)ห้ามเผยแพร่หรือดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9 จำนวนครูเกษียณกรรมในโรงเรียนมี ..... คน

1.10 จำนวนนักการภารโรง ..... คน

2. สภาพทั่วไปในการสอนวิชาอาชีพเกษียณในปัจจุบัน

2.1 ท่านมีชั่วโมงสอนรวมสัปดาห์ละ ..... คาบ

2.2 ท่านมีชั่วโมงสอนวิชาอาชีพเกษียณสัปดาห์ละ ..... คาบ

2.3 จำนวนวิชาที่สอนในเทคนี ..... วิชา

2.4 การสอนวิชาอาชีพเกษียณท่านมักจะใช้วิธีสอนแบบ

- ( ) บรรยายประกอบบทเรียนเพียงอย่างเดียว
- ( ) บรรยายในห้องเรียนแล้วให้ลงปฏิบัติงานเกษียณ
- ( ) บรรยายในห้องเรียนแล้วทำการสาธิต
- ( ) อื่น ๆ ถ้ามี.....

2.5 พื้นที่ที่ใช้เป็นแปลงปฏิบัติการเกษียณในโรงเรียนของท่านมี ระยะเวลา .....ไร่
..... งาน

2.6 โรงเรือนสำหรับปลูกต้นไม้ในโรงเรียนท่าน

- ( ) โรงเรือนเลี้ยงไก่
- ( ) โรงเรือนเลี้ยงสุกร
- ( ) โรงเรือนสัตว์ใหญ่
- ( ) อื่น ๆ ถ้า (โปรดระบุ).....

2.7 การห้ปฏิบัติงานเกษียณส่วนใหญ่ท่านให้นักศึกษาปฏิบัติในรูปลักษณะ

- ( ) รับผิดชอบงานเป็นรายบุคคล
- ( ) รับผิดชอบงานเป็นกลุ่ม
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.8 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษียณส่วนใหญ่ได้มาจาก

- ( ) จัดซื้อโดยเงินงบประมาณของทางกรมสามัญศึกษา
- ( ) จัดซื้อโดยเงินงบประมาณของทางโรงเรียน
- ( ) ครูผู้สอนเป็นจักหามาเอง
- ( ) ให้นักเรียนจักหามาเอง

2.9 วิธีการวัดผล และประเมินผลวิชาเกษตรที่ใช้อยู่เป็นประจำ

- ( ) สอบถามทฤษฎีอย่างเกี่ยว
- ( ) สอบถามปฏิบัติอย่างเกี่ยว
- ( ) สอบถามทฤษฎีและปฏิบัติและตรวจผลงานมอบหมาย
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2.10 ผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานเกษตรของนักเรียนโดยส่วนใหญ่ดำเนินการอย่างไร

- ( ) ให้นักเรียนนำไปบริโภคทั้งหมด
- ( ) นำผลผลิตไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ของโรงเรียน
- ( ) ส่วนหนึ่งให้นักเรียน อีกส่วนหนึ่งจำหน่ายเป็นรายได้
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ .....

2.11 ผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่นของท่านมีความสำคัญความสำคัญกับใคร (โปรดระบุ) .....

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

ตอนที่ 2 สอบถามปัญหาในการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา

ตอนต้น

(ท่านคิดว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาต่อตัวท่านหรือการเรียนการสอนของท่านมากน้อยเพียงใด)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับอุปสรรคที่พบในการเรียนการสอน				ข้อเสนอแนะ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี	
1. ตัวท่านเองไม่ได้จบจากศึกษา โดยตรงทำให้ไม่มั่นใจในการ สอน					
2. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การสอนวิชาอาชีพเกษตรมีไม่ เพียงพอหรือไม่สม่ำเสมอ					
3. พื้นที่ปฏิบัติงานเกษตรในโรง เรียนมีน้อยหรือไม่เพียงพอ					
4. แหล่งน้ำที่ใช้ในงานอาชีพ เกษตรของโรงเรียนไม่เพียงพอ					
5. ผู้บริหารโรงเรียน และครูใน โรงเรียนให้ความสนใจเกี่ยวกับ วิชาอาชีพเกษตรน้อยเกินไป					
6. ความสนใจเรียนของนักเรียน ที่มีต่ออาชีพเกษตรน้อยกว่าวิชา อื่น ๆ					
7. เวลาเรียนวิชาเกษตรมีน้อย ไม่เพียงพอ					
8. ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้ความ ร่วมมือเมื่อขอความช่วยเหลือ					

ตอนที่ 3 สอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตร
ของครูอาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องคะแนนที่ท่านเห็นด้วยในแต่ละช่องคะแนน
มีความหมายดังนี้คือ

- 1 ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 2 ไม่แน่ใจกับข้อความ
- 3 เห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 4 เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

ข้อความ	1	2	3	4
1. ครูผู้สอนวิชาอาชีพเกษตรควรมีความรู้และประสบการณ์ เกี่ยวกับการเกษตรที่พอ 2. เนื้อหาวิชาที่สอนอาชีพเกษตรควรให้นักเรียนนำไปใช้ได้ จริงในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด 3. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนอาชีพเกษตรควรใช้ วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น 4. การให้นักเรียนปฏิบัติงานอาชีพเกษตรเป็นรายบุคคลจะช่วย ให้นักเรียนได้รับความรู้ดีกว่าทำงานเป็นกลุ่ม 5. การให้นักเรียนปฏิบัติงานอาชีพเกษตรเป็นกลุ่มจะช่วยให้ นักเรียนได้รับความรู้ดีกว่าทำงานเป็นรายบุคคล 6. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูทุกคนในโรงเรียนควรให้ความ สำคัญต่อวิชาอาชีพเกษตรเท่ากับวิชาอื่น ๆ 7. การวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีพเกษตรควรวัดในก้าน ความรู้วิชาการและความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงาน ประกอบกัน				

ข้อความ	1	2	3	4
<p>8. ทักษะที่ดีของครูทออาชีพเกษตรกรรมจะมีผลต่อการสอนวิชาอาชีพเกษตรให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์</p> <p>9. ครูทุกคนสามารถสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั้มัธยมศึกษาได้ก็ ถ้ามีความสนใจอย่างจริงจัง</p> <p>10. โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองของนักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงประโยชน์ของการสอนวิชาอาชีพเกษตร</p> <p>11. โรงเรียนควรขอความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องการเกษตรเพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน</p> <p>12. ควรจัดให้นักเรียนไปศึกษานอกสถานที่บ้าง เป็นการหาความรู้และประสบการณ์ภายนอกโรงเรียนบ้าง</p> <p>13. การสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั้มัธยมศึกษา นับว่าเป็นพื้นฐานในการที่จะพัฒนาคุณภาพของอาชีพเกษตรของประเทศใ้ก้อีกทางหนึ่ง</p> <p>14. ครูเกษตรควรมีความเข้าใจในปฏิบัติโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศก์เป็นอย่างดี</p> <p>15. โรงเรียนควรให้นักเรียนปฏิบัติโครงการเกษตรภายใต้การนิเทศก์อย่างน้อยเทอมละ 1 โครงการ</p>				

ในฐานะที่ท่านเป็นครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งได้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนวิชาอาชีพเกษตร ท่านมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรในระดั้มัธยมศึกษาอย่างไร (โปรดระบุเป็นข้อ ๆ) .....